

SZIGORUAN BIZALMAS!

J e g y z ő k ö n y v

a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének 1957. május 3-án
du.16 órakor tartott 5.sz.üléséről.

Jelen voltak: Rusznyák István elnök, Fogarasi Béla, Gombás Pál,
Ligeti Lajos alelnökök, Erdey-Gruz Tibor főtitkár,
Bognár Géza, Hevesi Gyula, Jánossy Lajos, Major Máté
akadémiai titkárok,
Alexits György, Lukács György, Molnár Erik, Novobátzky
Károly elnökségi tagok,
Bóka László, Szabó Imre, Gömöri Pál, Geleji Sándor,
Erdey László, Törő Imre osztálytitkárok, Rényi Alfréd,
Csürös Zoltán osztálytitkárhelyettesek,
Manninger Rezső, Maucha Rezső, Mihailich Győző,
Verő József, az Elnökség tiszteleti tagjai.

Meghivottak valamennyi
napirendi ponthoz:

Pais Dezső, Ortutay Gyula, Erdei Ferenc,
Issekutz Béla, Verebély László, Bruckner Győző,
Straub F. Brunó, az Akadémia, Tőkés Ottó, az
MTA Elnökségi Titkárságának vezetője,
Antal Jánosné, az Elnökségi Titkárság munka-
társa.

4.napirendi ponthoz:

Tolnai Gábor, a Tudományos Minősítő Bizott-
ság titkára,

5.napirendi ponthoz:

Ábrahám Á. Ambrus, Haranghy László, Dudich
Endre, Soó Rezső, a Biológiai Csoport Veze-
tőségének tagjai, Barek Istvánné szaktitkár.

Kimentette magát:

Schulek Elemér tiszteletbeli elnökségi tag,
Somos András osztálytitkár.

Külföldön tartózkodik:

Egerváry Jenő akadémikus.

N a p i r e n d :

- 1./ Beszámoló a mult ülés határozatainak végrehajtásáról és
az Akadémia munkájáról a mult ülés óta eltelt időszakban.
Előadó: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.
- 2./ Beszámoló az 1956 évi könyv- és folyóiratkiadásról.
Előadó: Alexits György, a KFB titkára.
- 3./ Beszámoló a Nagygyűlés részletes programjáról.
Előadó: Fogarasi Béla alelnök.
- 4./ Javaslat a tudományos fokozatok rendszerének módosítá-
sára.
Előadó: Tolnai Gábor, a TMB titkára.
- 5./ Beszámoló a Biológiai Csoport munkájáról.
Előadó: Törő Imre csoporttitkár.

- 6./ Tájékoztató a Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjetunió Tudományos Akadémiája között kötött tudományos egyezményről. Előadó: Jánosy Lajos akadémiai titkár.
- 7./ Az 1957. június, szeptember és október havi elnökségi ülések munkatervének jóváhagyása. Előadó: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.
- 8./ Tájékoztató az akadémiai kutatómunkákról. Előadó: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.
- 9./ Egyebek.

.....

Rusnyák István elnök üdvözli a megjelenteket. Külön szeretettel üdvözli Lukács György akadémikust, aki hosszú idő után először vesz részt újra az Elnökség ülésén és az ülést megnyitja.

A jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Manninger Rezső akadémikust, az Elnökség tiszteleti tagját és Törő Imre csoporttitkárt.

I.

Beszámoló a múlt ülés határozatainak végrehajtásáról és az Akadémia munkájáról a múlt ülés óta eltelt időszakban.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár bejelenti, hogy az elmúlt ülés határozatainak végrehajtásával kapcsolatban nehézség nem merült fel, valamennyi határozat végrehajtást nyert.

- A./ A mai ülés napirendjéről lekerült a "Tájékoztató az elért tudományos eredmények gyakorlati felhasználásának helyzetéről" szülő anyag, mivel az nem készült el, viszont napirendre kerül "A Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjetunió Tudományos Akadémiája között kötött tudományos egyezményről szóló tájékoztató".
- B./ A Szovjetunió Tudományos Akadémiájának delegációja 1/2 millió rubel értékű műszert hozott ajándékba a Magyar Tudományos Akadémiának. A műszereket a következő intézetek között osztották fel: Központi Kémiai Kutató Intézet, Központi Fizikai Kutató Intézet, Műszaki Fizikai Kutató Intézet, Mezőgazdasági Kutató Intézet, Atommag Kutató Intézet, Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézet, Méréstechnikai és Műszerügyi Intézet, Műszaki Egyetem Szervetlen Kémiai Intézete. A műszereket valamennyi intézet azzal kapta meg, hogy azokat más intézetek rendelkezésére is bocsássák.

A Szovjetunió Tudományos Akadémiájának delegációja budapesti tartózkodása alatt számos intézetet és intézményt látogatott meg, baráti beszélgetést folytattak több tudóssal. Topcsiev, az Akadémia főtitkára előadást is tartott a Magyar Tudományos Akadémián.

Ugyanebben az időben látogatta meg Akadémiánkat Mityin akadémikus is, aki mint a szovjet kulturális delegációja vezetője tartózkodott Magyarországon.

Öt napig Budapesten tartózkodott J.D. Bernal, a Royal Society tagja, az MTA tiszteleti tagja. Ezen idő alatt számos tudóssal

folytatott megbeszélést, több intézetet látogatott meg és tárgyalta a Tudományos Munkások Világszövetsége problémáiról a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége vezetőivel.

- C./ Főtitkár bejelenti, hogy a külföldi utazások megindultak.
- D./ Anyagi ügyekkel kapcsolatban Főtitkár tájékoztatja az Elnökség tagjait arról, hogy a költségvetési tárgyalások még nem zárultak le. A beruházási keret megállapítása azonban megtörtént. Az eredetileg kért 37 millió forintból 21.2 millió forintot kapott az Akadémia. Ezt az összeget azonban az Országos Tervhivatal bizonyos megkötéssel engedélyezte. A szabad rendelkezésre álló beruházási keret aránylag szűk és ezért az osztályok igényeit cca 40-50 %-ban lehet kielégíteni.
- E./ Varga Sándor, az MTA Kibernetikai Kutató Csoportjának igazgatója és Tarján Rezső h. igazgatója a Szovjetunióban jártak és az Akadémia különböző intézeteiben tárgyalásokat folytattak egy "Ural" rendszerű számológép beszerzése céljából. A tárgyalások arra vezettek, hogy nem célszerű egy "Ural" számológép beszerzése, hanem helyesebb egy új gép felépítése. Megállapodást kötöttek több akadémiai intézettel, amelynek értelmében egy modernebb elektronikus számológép teljes dokumentációját bocsátják a Kibernetikai Kutató Csoport rendelkezésére.
- F./ Főtitkár bejelenti, hogy Gillemot László, a Bpesti Műszaki Egyetem rektora arról értesítette az Akadémia Műszaki Tudományok Osztályát, hogy jelentékeny összeget bocsát az egyetemi keretből akadémiai kutatások rendelkezésére. Az Akadémia Műszaki Tudományok Osztálya, valamint az Elnökség ezen támogatást köszönettel veszi.

H a t á r o z a t :

Elnökség Erdey-Gruz Tibor főtitkár beszámolóját tudomásul veszi és a Magyar Tudományos Akadémia Kibernetikai Kutató Csoportja által kötött megállapodásokat jóváhagyja.

.....

II.

Beszámoló az 1956 évi könyvkiadásról.

Alexits György akadémikus, a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság titkára Elnökség elé terjeszti a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság beszámolóját az Akadémia 1956 évi könyvkiadási tevékenységéről.

Felhívja az Elnökség figyelmét a külkereskedelmi miniszterrel kötött szóbeli megállapodásra, mely szerint az exporttevékenységünkből származó bevételből 25 %-ot effektív valutában kellene megkapnunk, a teljesített exportból pedig 50 %-ot. Javasolja a Külkereskedelmi miniszterrel a tárgyalások újrafelvételét, hogy a megállapodás realizálást nyerjen.

./.

Lukács György elnökségi tag örömmel állapítja meg, hogy az 1956 évben több tudományos kutatást szolgáló mű jelent meg mint az előző években.

Mint elvi kérdést felveti a jelentésben szereplő Nagy Sándor: "A didaktika alapjai" c.könyv esetét. Mikor a könyv megjelent, jött rá az Osztály, hogy a könyv dogmatikus. Az Akadémiának nem az a feladata, hogy pillanatnyi konjunkturát szolgáljon, hanem minden műnek, amit az Akadémia ad ki, annak valóban a tudományt kell szolgálnia. Erre az osztályok figyelmét fel kell hívni.

Fogarasi Béla alelnök bejelenti, hogy Nagy Sándor könyvével kapcsolatos eset nem nyert elegendő kivizsgálást. Az osztály a nélkül, hogy a könyvet elolvasta volna, elfogadta Szalai Sándor lev. tag előterjesztését, amely szerint a mű elejétől végig dogmatikus. A továbbiakban kifejti, hogy az előterjesztésben szereplő, a kiadott művek értékelésével kapcsolatos közvéleménykutatás jellegű információt nem tartja helyesnek. Meg kell teremteni azt a módszert, amellyel tudományos kiadványainkról értékelést tudunk adni.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár az Acták szerzői honoráriumának kérdésével kapcsolatban javasolja, hogy az Elnökség ne fogadja el a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság álláspontját. Elnökség hatalmazza fel az osztályokat arra, hogy amelyek jónak látja, szüntesse meg az Actákban megjelent cikkek utáni honorárium fizetését, amelyek pedig jónak látja, fizessen honoráriumot. A megtakarított összeg az Acták fejlesztésére szolgáljon.

Ligeti Lajos alelnök javasolja, hogy az Elnökség hívja fel az osztályok figyelmét arra, hogy évenként egyszer - lehetőleg a Nagygyűlés időpontjában - tekintsék át kiadványaiknak eredményességét.

Alexits György, a KFB titkára javasolja, hogy az Elnökség ne az osztályoknak, hanem az osztályvezetőségeknek engedje át a honoráriumfizetés döntésének jogát. Az egyes Acták szerkesztőségeinek javaslatára az osztályvezetőség döntsön.

H a t á r o z a t :

Elnökség a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság előterjesztett javaslatait a következő módosításokkal hagyja jóvá:

1./ Elnökség felkéri a Főtitkárt, hogy az exporttevékenységünkből származó devizaforintjuttatás kérdését mielőbb újra tárgyalja meg a külkereskedelmi miniszterrel.

Felelős: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.

2./ A II. Osztály vizsgálja meg újra Nagy Sándor: "A didaktika alapjai" c. műv. kérdését és a vizsgálat eredményéről tegyen jelentést az Elnökségnek.

Felelős: Szabó Imre osztálytitkár.

Határidő: 1957. május 20.

- 3./ A beszámolóban az értékeléssel kapcsolatos részével Elnökség nem ért egyet, mivel az nem az Akadémia véleményét tartalmazza.

Elnökség úgy határoz, hogy minden osztály foglalkozzék a kiadványai értékelésével és a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság a szakemberek véleményét összesítve terjessze Elnökség elé.

Felelős: Alexits György, a KFB titkára.

- 4./ Az acták szerzői honoráriumára kérdésében minden osztály egyenként foglaljon állást.

Elnökség úgy határoz, hogy az osztályvezetőségek az acta szerkesztőségek meghallgatása után döntsenek arról, hogy fizessenek-e honoráriumot, vagy sem. A megtakarított összeg az illetékes osztály actáinak továbbfejlesztésére szolgáljon.

Felelős: Osztálytitkárok.

.....

III.

Beszámoló a Nagygyűlés részletes programjáról.

Fogarasi Béla alelnök, a Nagygyűlést Előkészítő Bizottság elnöke Elnökség elé terjeszti a Bizottság javaslatait a Nagygyűlés összes ülésein elhangzó előadások tematikájára. A Nagygyűlés időpontjául november első hetét javasolja.

Bóka László osztálytitkár bejelenti, hogy Sötér István lev.tag vállalta az Arany János jubileumi előadás megtartását.

Verebély László lev.tag bejelenti, hogy a Budapesti Műszaki Egyetem f.é.október végén vagy november elején fogja ünnepelni fennállásának 175.évfordulóját.

Lukács György elnökségi tag igen hasznosnak tartaná, ha egy előadás hangzana el a Nagygyűlésen "A gazdasági fejlődés, technika és tudomány" tárgykörből.

H a t á r o z a t :

- 1./ Elnökség köszönetét fejezi ki a Nagygyűlést Előkészítő Bizottságnak eddig kifejtett munkájáért és a Nagygyűlés előkészítésére a továbbiakban a Főtitkárt kéri fel.
- 2./ Elnökség az előterjesztett javaslatot a következő kiegészítésekkel hagyja jóvá:
 - a./ Az Arany János jubileumi előadás előadója Sötér István lev.tag legyen.
 - b./ Elnökség felkéri a Főtitkárt, hogy Verebély László lev.taggal együtt koordinálja a Nagygyűlés és a Műszaki Egyetem Jubileumi Ünnepeinek időpontját úgy, hogy a Nagygyűlés november 6-ig befejezést nyerjen.

- c./ Főtitkár szólítsa fel az összes osztályokat, hogy május 25-ig készítsék el a Nagygyűlés ideje alatt tartandó tudományos előadásai tematikáját, továbbá azt, hogy milyen kongresszusokat kívánnak ezen időpontban tartani.
- d./ Az I. és II. Osztály dolgozza ki az összesülésekre vonatkozó részletes tervet és május 25-ig mutassa be az Elnökségnek.
- e./ Elnökség meghatalmazza a Főtitkárt, hogy kérje fel J.D.Bernal professzort egy előadás megtartására a Nagygyűlés keretében "A gazdasági fejlődés, technika és Tudomány" tárgykörből.
- f./ Elnökség az V. Osztály által rendezendő Mikrobiológiai Kongresszus megtartását a Nagygyűlés keretében jóváhagyja.

Felelős: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.

.....

IV.

Javaslat a tudományos fokozatok rendszerének módosítására.

Tolnai Gábor, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára Elnökség elé terjeszti a Tudományos Minősítő Bizottság javaslatát a tudományos fokozatok rendszerének módosítására.

Gömöri Pál osztálytitkár bejelenti, hogy az előterjesztés 2. oldalának 2. pontjában szereplő javaslatot az V. Osztály nem tette meg.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár felveti

- a./ az aspiránsképzés centralizálásának és decentralizálásának kérdését.
- b./ Javasolja, hogy a kandidátusok 10 évi díjazást kapjanak és 10 év után, amennyiben tudományos munkásságot nem fejtenek ki, a kandidátusi illetmény automatikusan szűnjék meg.
- c./ Az előterjesztés 4. oldalán szó van az "Ösztöndíjtanácsról". Felhívja a figyelmet arra, hogy az Akadémia az Ösztöndíjtanácsban kellő súllyal képviselve legyen, nemcsak 1-2 személlyel, mert az Akadémiának a szempontjait az Ösztöndíjtanácsban feltétlenül érvényesíteni kell.

Rusznyák István elnök javasolja a latin elnevezések felülvizsgálatát. Például helytelen a "scientiarum rerum rusticarum" elnevezés. A tudományok doktorainál javasolja a D.S. rövidítés bevezetését, például D.S.ling.

./.

Verebély László levelező tag nem ért egyet azzal, hogy a javaslat nem tesz különbséget doktor és doktor között. Amennyiben a javasolt jelölés megmarad nincs különbség például egy tudományok doktora és egy műszaki egyetemi doktor között. Ezért javasolja az akadémiai fokozatok elnevezésénél és a rövidítéseknél is az "akadémiai doktor" elnevezést bevezetni.

Lukács György akadémikus felveti, hogy a pszichológiát nem lehet sem a pedagógiai, sem a filozófiai tudományokhoz sorolni, hanem mint önálló tudományágat kell a nomenklaturába felvenni.

Geleji Sándor osztálytitkár javasolja, hogy a kandidátusi illetmény folyósításánál csak azoknál vezessék be a 10 évi időtartamot, akik disszertáció megvédése alapján nyerték el a kandidátusi fokozatot, akik egész életük tudományos munkássága alapján nyerték el, azoknál nem.

Rényi Alfréd akadémikus szükségesnek tartja a kandidátusi fokozat fenntartását, mert e nélkül az Akadémia befolyása és kapcsolata a fiatal tudományos kutatókkal gyengülne.

A jövőre nézve helyesli, hogy az egyetemi doktorátus általában a kandidatura előfeltétele legyen.

Nem ért egyet a kandidátusi illetmény automatikus megszüntetésével. mert ezzel forszíroznák a tudományok doktora fokozat elnyerését. Tíz év után indokolt esetben a kandidátusi illetmény folyósítása meghosszabbítható legyen, például ha az illető értékes tudományos munkásságot fejt ki.

Gömöri Pál osztálytitkár javasolja, hogy a kandidátusi illetmény folyósításánál legyen egy korhatár is megjelölve.

Pais Dezső akadémikus: Véleménye szerint a tudományos fokozatok rendszerének kérdésével kapcsolatban az idő még nem érett meg az Akadémia végleges állásfoglalására, mert az egyetemek még nem döntöttek ebben a kérdésben.

Pais akadémikus ismételten felveti a kandidátusi elnevezés megváltoztatását.

Verebély László lev. tag: A javaslat nincs kellőképpen előkészítve, mert az egyetemekkel nem tárgyalták meg. Helyteleníti, hogy a műszaki doktor az egyetemi műszaki doktori fokozat elnyerése után tegye le a kandidátusi vizsgát.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár: Az akadémiai és az egyetemi tudományos fokozati rendszer teljesen független legyen egymástól. Általában a fiatalok életében első legyen az egyetemi doktori fokozat elnyerése és erre épüljön fel a kandidátusi fokozat, amivel már díjazás és tudományos kötelezettség is jár. A műszaki doktorátus magas színvonalu, de a kandidatura ennél még magasabb színvonalu lehet és kell, hogy legyen.

Javasolja, hogy általánosságban a kandidaturához az egyetemi doktori fokozat megszerzése szükséges legyen, de egyes indokolt esetben kivételt is lehessen tenni.

Hevesi Gyula akadémiai titkár felveti, hogy lehetővé kellene tenni az egyetemi műszaki doktorátust elnyerteknél, hogy a Tudományos Minősítő Bizottságnál újabb disszertáció megvédése nélkül nyerhessék el a kandidátusi fokozatot.

Tolnai Gábor lev. tag, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára a latin elnevezések rövidítését illetőleg helyesli Rusznyák István elnök javaslatát, kiegészítve az akadémiai jelzővel. A latin elnevezéseket javasolja átvizsgálni és a nomenklaturát kiegészíteni, mert a pszichológián kívül több tudományág is kimaradt. Javasolja a kandidátusi elnevezés meghagyását. Nem helyesli paragrafusszerűen kimondani, hogy a kandidátusi fokozat elnyerésének előfeltétele az egyetemi doktorátusi fokozat.

H a t á r o z a t :

Elnökség a Tudományos Minősítő Bizottság javaslatát a tudományos fokozatok rendszerének módosítására a következő módosításokkal hagyja jóvá:

- 1./ Az akadémiai és az egyetemi minősítések teljesen függetlenek legyenek egymástól.
- 2./ A javaslat mellékletében szereplő nomenklatura kiegészítendő.
- 3./ A latin elnevezéseket felül kell vizsgálni.
- 4./ A latin rövidítés a doktoroknál a következő legyen:
D.S.ac. és a tudományág rövidítése.
- 5./ A kandidátusi és a doktori fokozat illetménnyel járjon, azonban a kandidátusi illetmény 10 évre szóljon és 10 év után indokolt esetben meghosszabbítható legyen, kivéve azon eseteket, ha a kandidátus a 60 éves korhatárt elérte, vagy ha egyetemi tanári kinevezést nyert.
- 6./ Paragrafusszerűen nem mondható ki, hogy a tudományok kandidátusa fokozat elnyeréséhez szükséges az egyetemi doktori fokozat megszerzése.

.-.-.-.-.-

V.

Beszámoló a Biológiai Csoport munkájáról.

Törő Imre akadémikus, a Biológiai Csoport titkára Elnökség elé terjeszti a Biológiai Csoport munkájáról szóló beszámolót. Bejelenti, hogy a jelentésben sugárbiológiáról nincs szó, mert csak az utóbbi időben szerveztek egy bizottságot, amely összefogja majd a sugárbiológiai kutatásokat.

Jánossy Lajos akadémiai titkár felhívja az Elnökség figyelmét arra, hogy a beszámoló több olyan javaslatot tartalmaz, amelyek költségkihatással járnak.

./.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár javasolja, hogy a Biológiai Csoport egyelőre maradjon meg csoportnak, azonban közvetlenül tehesen javaslatot az Elnökségnek biológus tagra, viszont a megválasztott tag nem lehet csak a csoport tagja, hanem a IV. vagy az V.Osztályhoz kell tartoznia.

Rusznayk István elnök: A csoport tagjai részéről sok panasz hangzott el arra vonatkozólag, hogy a csoport megalakulása óta, nem hozta meg a várt eredményt; a jelentésből azonban örvendetesen kiderül, hogy a csoport igen jelentős eredményeket ért el.

Lukács György elnökségi tag : A jelentés rámutat arra, hogy fejlődőben van egy alaptudomány kifejlődése. Az Akadémia Elnökségének ezen alaptudomány fejlődését mindenben támogatnia kell. A biológiai tudományok helye Magyarországon nincs biztosítva, sem az Akadémián, sem az Akadémián kívül. Ezért az Akadémiának biztosítani kell, hogy ez a tudományág az Akadémián megfelelően képviselve legyen, fiatal erőkkel meg kell erősítenünk. Perspektívában biztosítani kell a lehetőséget, hogy egy biológiai osztály kifejlődjék, és megfelelő színvonalu biológus az Akadémia levelező tagja lehessen.

A javaslatok 13./pontját javasolja Lukács akadémikus kettéválasztani; külön szerepeljen a felszerelés, műszer fejlesztés és külön nagyobb súllyal a káderfejlesztés.

Haranghy László lev.tag rámutat a gerontológiai tudomány helyzetére. A gerontológiai tudomány mint új tudományszak kibontakozóban van. A Biológiai Csoport megteremtette ezen tudományág alapját, de a továbbfejlesztése a jelen körülmények között nem lehetséges.

Fogarasi Béla alelnök javasolja, hogy a Biológiai Csoport dolgozzon ki egy programot határidőkkel, az Akadémián egy Biológiai Osztály megalakulásának előkészítésére. A javaslatot terjessze Elnökség elé.

Dudich Endre lev.tag felhívja az Elnökség figyelmét azon körülményre, hogy ha a Biológiai Csoport a jövőben csoport marad, vagy akár bizonyos idő után osztállyá alakul, feltétlenül szükséges, hogy a csoport a független tagválasztást elérje, különben a Csoport ki fog halni.

Straub F.Brunó akadémikus rámutat arra, hogy a biológiai tudományokat Magyarországon csak az Akadémia támogatja és ezért az Akadémiának kell azt nagyobb erkölcsi megbecsülésben részesíteni. Külön hangsúlyozza a radiobiológia fontosságát.

Mikor a Biológiai Csoport megalakult, a biológusok remélték, hogy létesül majd egy biológiai intézet is, azonban ez nem valósult meg. A fejlesztési tervben javasolja ezt is bevenni.

Geleji Sándor osztálytitkár kiemeli, hogy a biológia alaptudomány, és ezért a csoport osztállyá alakulását joggal kéri.

Soó Rezső akadémikus kéri, hogy az Elnökség biztosítson a következő tagválasztáson egy bizonyos kontingenst a Biológiai Csoport részére. Hiányolja, hogy a Biológiai Csoport magyar nyelvű publikációi részére nincs megfelelő keret biztosítva.

Felhívja a figyelmet

a./ azon körülményre, hogy le kellett állítani a biológus szakképzést, mert a biológusok elhelyezésére nem volt lehetőség.

b./ A Művelődésügyi Minisztérium a biológiai órák számát csökkenteni kívánja.

H a t á r o z a t :

- 1./ Elnökség tudománypolitikai szempontból fontos feladatának tartja a biológiai tudományok fejlesztését és ezért a jövőben sokkal nagyobb támogatásban kívánja részesíteni mint eddig. Ez vonatkozik a tagválasztásokra és a Csoport költségvetésére is.
- 2./ Elnökség felszólítja a Biológiai Csoportot, hogy készítsen egy előterjesztést, amelyben kérje, hogy a Művelődésügyi Minisztérium biztosítsa a biológiai tudományok számára a jelentőségének megfelelő helyet úgy az egyetemen, mint az oktatásban.
Elnökség az előterjesztés alapján a Művelődésügyi Minisztériumnál a Csoport kérelmét támogatni fogja.

Felelős: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.

- 3./ Elnökség a Biológiai Csoport jelentését elfogadja és javaslatait a következő módosításokkal hagyja jóvá:

Javaslat 1./pontja:

Maradjon meg a Biológiai Csoport, amely dolgozzon ki egy programot határidőkkel ellátva az Akadémián perspektívában egy Biológiai Osztály létesítésére és a kidolgozott javaslatot terjessze Elnökség elé.
A Biológiai Csoport addig is problémáit hozza közvetlenül az Elnökség elé.

Javaslat 2./ és 3./pontját

Elnökség jóváhagyja.

Javaslat 4./pontjával

kapcsolatban Elnökség helyesli, hogy a Csoport foglalkozik a Duna és Tisza kutató állomások kérdésével és amennyiben az Elnökségnek módjában lesz, ebben a munkában a Csoportot támogatni fogja.

Javaslat 5./pontja.

Elnökség felszólítja a Biológiai Csoportot, hogy a Kisérleti Állattenyésztő Telep létesítésére mielőbb terjesszen ismét részletes javaslatot Elnökség elé.

Javaslat 6./pontját

Elnökség jóváhagyja.

Javaslat 7./pontja

A káderhelyzet megjavítása céljából Elnökség úgy határoz, hogy a Biológiai Csoport terjessze személyi javaslatait a tagválasztással kapcsolatban közvetlenül az Elnökség elé. Megfelelő tudományos színvonal esetén Elnökség a Biológiai Csoport jelölését prioritásban részesíti és a legközelebbi közgyűlésen előterjeszti. A megválasztott tag egyelőre a IV.vagy az V.Osztály tagja lesz.

Javaslat 8./pontja.

A tihanyi symposiumok megrendezésére terjesszen a Biológiai Csoport részletes javaslatot Elnökség elé. Az előterjesztés tartalmazza az anyagi feltételeket is.

Javaslat 9./pontját

Elnökség jóváhagyja.

Javaslat 10./pontja.

Elnökség az 1957 évi utazási devizakeretet felosztotta. A Biológiai Csoport is megkapta a saját keretét és ezt az összeget a Csoport kizárólag a biológiai tudományok fejlesztésének céljára használja fel.

Javaslat 11./pontját

Elnökség jóváhagyja.

Javaslat 12./pontja.

Elnökség felszólítja a Biológiai Csoportot, hogy az Állattani és Botanikai Közlemények ivszámának felemelését tárgyalják meg a KFB-vel és a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság terjessze Elnökség elé.

Javaslat 13./pontját

Elnökség jóváhagyja.

Javaslat 14./pontja.

A Magyar Tudományos Akadémia most kapott egy második elektronmikroszkópot és úgy határozott, hogy az egyik a műszaki kutatást, a másik a biológiai kutatásokat szolgálja.

Felelős: Törő Imre csoporttitkár.

.....

VI.

Tájékoztató a Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjetunió Tudományos Akadémiája között kötött tudományos egyezményről.

Jánossy Lajos akadémiai titkár Elnökség elé terjeszti a Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjetunió Tudományos Akadémiája közötti tudományos együttműködésről szóló 1957 évi egyezményt.

H a t á r o z a t :

- 1./ Elnökség az 1957. április 20-án aláírt, a Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjetunió Tudományos Akadémiája között kötött 1957 évi tudományos együttműködési egyezményt jóváhagyja azzal, hogy erről a Szovjetunió Tudományos Akadémiája Elnökségét értesítse.
- 2./ A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége őszinte köszönetét tolmácsolja a Szovjetunió Tudományos Akadémiája Elnökségének azért a támogatásért, amely az egyezményben megnyilvánul.

Elnökség külön köszönetét fejezi ki Akadémiánknak küldött nagyértékű és számunkra igen fontos tudományos műszerajándékért.

Felelős: Rusznyák István elnök.

.

VII.

Az 1957. június, szeptember és október havi elnökségi ülések munka terve.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár Elnökség elé terjeszti az 1957. június, szeptember és október havi elnökségi ülések munka tervét.

Javasolja, hogy az előrehaladott időre való tekintettel a mai ülés napirendjéről kerüljön le a "Tájékoztató az akadémiai kutatómunkákról", és ez az anyag, valamint a mai ülésre el nem készült "Tájékoztató az elért tudományos eredmények gyakorlati felhasználásának helyzetéről" szóló anyag a júniusi ülés napirendjén szerepeljen.

H a t á r o z a t :

Elnökség az előterjesztett 1957. június, szeptember és október havi üléseinek munkatervét azzal a módosítással hagyja jóvá, hogy a júniusi ülés napirendje kiegészítendő a következőkkel:

- a./ Tájékoztató az akadémiai kutatómunkákról.
- b./ Tájékoztató az elért tudományos eredmények gyakorlati felhasználásának helyzetéről.

Felelős: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.

.

IX,

A Magyar Tudományos Akadémia Mezőgazdasági
Uzementanulmányi Csoportjának névváltozása.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár bejelenti, hogy az Agrártudományok Osztálya azzal a javaslattal fordult az Elnökséghez, hogy a Mezőgazdasági Uzementanulmányi Csoportot, amely bizonyos átszervezés következtében létszámailag is megerősödött "Mezőgazdasági Uzementani Intézet"-té alakítsa át a nélkül, hogy ez bármiféle anyagi temekkel járna.

Fogarasi Béla alelnök javasolja, am nyíben az Akadémiának új intézete létesül, az Elnökség bizonyos idő után hallgassa meg az intézet jelentését annak munkájáról.

H a t á r o z a t :

Elnökség a Mezőgazdasági Uzementanulmányi Csoportnak **MEZŐGAZDASÁGI ÜZEMENTANI INTÉZET**-té való átnevezését jóváhagyja.

Felelős: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.

.....

Az Akadémiai Könyvtár tartalékpéldányai számára kérdése.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár felveti az Akadémiai Könyvtár tartalékpéldányai számára kérdését. A Könyvtárnak egyes kiadványokból többet, más kiadványokból kevesebbet kellene tartalékolnia. A felesleges tartalékpéldányok kiküszöbölése céljából főtitkár kéri az Elnökséget, hatalmazza fel a Könyvtár igazgatóját arra, hogy készítsen egy javaslatot a szükséges tartalékpéldányok számára és a javaslatot Elnökség vitassa meg.

H a t á r o z a t :

Elnökség felkéri a Főtitkárt, szólítsa fel az Akadémiai Könyvtár igazgatóját, hogy a szükséges tartalékpéldányok számára készítsen előterjesztést Elnökség elé.

Felelős: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.

.....

Az 1957 évi kiküldetési devizakeret kérdése.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár bejelenti, hogy a Pénzügyminisztérium a Magyar Tudományos Akadémia devizaigényét a népi demokratikus országok terén elfogadta, a tőkés országok terén pedig az 1. évi 50 %-át. Ez engedélyezett keret szétosztására a következő javaslatot terjeszti Elnökség elé.

./.

	Demokratikus országokba (deviza forint)	Tökés országokba (deviza forint)	Összesen (deviza forint)
I. Osztály	19.000.-	3.000.-	22.000.-
II.	23.000.-	10.000.-	33.000.-
III.	40.000.-	14.000.-	54.000.-
IV.	15.000.-	7.000.-	22.000.-
V.	34.000.-	10.000.-	44.000.-
VI.	70.000.-	13.000.-	83.000.-
VII.	40.000.-	14.000.-	54.000.-
Biológiai Csoport	15.000.-	9.000.-	24.000.-

Főtisztár tájékoztatja az Elnökséget arról, hogy a már eddig jóvá-
hagyott devizakeret kb. annyi, mint az 1956 évre engedélyezett ke-
ret volt. Amennyiben a vitás keretet a Pénzügyminisztérium egy
későbbi időpontban engedélyezné, az pótlólag az osztályok között
felosztásra kerül.

H a t á r o z a t :

- 1./ Elnökség a Pénzügyminisztérium által engedélyezett
devizakeret felosztására vonatkozó, Főtisztár által
előterjesztett javaslatot jóváhagyja azzal, hogy azt
az egyes osztályokkal irásban közölje.
- 2./ Elnökség felkéri a Főtisztárt, hogy szólítsa fel az
Osztályokat, hogy a tökések országok részére engedélye-
zett devizakeret ismeretében tegyék meg újra javas-
lataikat az Akadémia Nemzetközi Kapcsolatok Osztályá-
hoz az 1957 évi kiutazásokra.

Felelős: Erdély-Gruz Tibor főtisztár.

.....

Részvétel a Nemzetközi Tudománytörténeti és
Tudományfilozófiai Unióban.

Erdély-Gruz Tibor főtisztár tájékoztatja az Elnökséget a Tudomány-
történeti és Tudományfilozófiai Unió céljáról és feladatairól.
Az Unió székhelye: Brüsszel. Az Unió két szakosztállyal működik:
Tudománytörténeti és Tudományfilozófiai Szakosztállyal. A Nemzet-
közi Tudománytörténeti és Tudományfilozófiai Unió tagja a Tudomá-
nyos Uniók Nemzetközi Tanácsának. Az Unió tagjai: Szovjetunió,
Belgium, Kanada, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Japán,
Luxemburg, Hollandia, Portugália, Svédország, Svájc, Csehszlovákia,
USA, Kína, Finnország, Lengyelország, Német Demokratikus Köztársas-
ág, Jugoszlávia. Az Unió főtisztárja: A. Korten, elnöke: L. de Longlie,
előnöveltyettesei: H. H. Schöpfung és R. Dingle.

Főtávkár javasolja, hogy az Elnökség forduljon a Külügyminisztériumhoz azzal, hogy tegye meg a szükséges lépéseket az Unió tagságunk visszaszerzése ügyében és egyben fizesse be a tagdíjat is. Az Unióba az alapszabályok értelmében belépni nem lehet, csak a szakosztályokba. A szakosztályokba pedig a nők nem léphetnek be, csak bizottságok. A tagdíj díj összeállításán javasolja, hogy mindkét szakosztályban vállaljunk tagságot. Két szakosztályra megfelelően két bizottságot javasol életre hívni: a Tudománytörténeti Nemzeti Bizottságot és a Tudományfilozófiai Nemzeti Bizottságot. A két bizottság összevontan alkossa az akadémiai bizottságot, amely közvetlenül az Elnökség mellett működjön és fogja össze a különböző területeken folyó hazai tudománytörténeti munkálatokat is.

A két bizottság adminisztratív teendőit az Akadémia Történettudományi Intézete és a Filozófiai Intézete lássa el. A Tudománytörténeti Bizottság elnökéül Bolnár Erik akadémikust, a Tudományfilozófiai Bizottság elnökéül Pogarasi Béla akadémikust javasolja.

H a t á r o z a t :

- 1./ Elnökség a Nemzetközi Tudománytörténeti és Tudományfilozófiai Unióba való részvételtre vonatkozó javaslatot az előterjesztés értelmében elfogadja.
- 2./ Elnökség felkéri Bolnár Erik és Pogarasi Béla akadémikusokat, hogy a legközelebbi elnökségi ülés elé terjesszék be javaslatukat a Tudománytörténeti Nemzeti Bizottság és a Tudományfilozófiai Nemzeti Bizottság tagjaikra.

Felelős: Pogarasi Béla akadémikus és Bolnár Erik elnökségi tag.

A Külügyminisztériumnak küldendő előterjesztés elkészítéséért felelős:

Szossy Lajos akadémiai titkár.

.....

Üdülési díjak mérséklése sokgyermekes akadémiai tagok részére.

Erdey-Gruz Tibor főtávkár bejelenti, hogy Gegesi Kiss Pál akadémikus és Bolnár Géza akadémiai titkár azzal a megkereséssel fordultak az Akadémia Elnökségéhez, hogy a sokgyermekes akadémiai tagok részére az üdülési költséget mérsékeljék.

Tájékoztatja az Elnökséget arról, hogy a Minisztertanács határozata értelmében az 1957 évre megállapított üdülési díjakon változtatni nem lehet.

H a t á r o z a t :

Elnökség felhívja Lajos Máté akadémiai titkár figyelmét arra, hogy a Szociális Bizottság indokolt esetben és amennyiben arra lehetőség van, biztosítson személyt üdülési célra a többgyermekes akadémiai tagoknak.

Felelős: Lajos Máté akadémiai titkár.

K.n.f.

ERDEY-GRUZ Tibor sk.
a Biológiai Csoport titkára

SAFFINGER RUDOLF sk.
az Elnökség tiszteletbeli tagja.

J e g y z ő k ö n y v

a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének 1957. május 3-án
du. 16 órakor tartott 5. sz. üléséről.

Jelen voltak: Rusznyák István elnök, Fogarasi Béla, Gombás Pál,
Ligeti Lajos alelnökök, Erdey-Gruz Tibor főtitkár,
Bognár Géza, Hevesi Gyula, Jánossy Lajos, Major Máté
akadémiai titkárok,
Alexits György, Lukács György, Molnár Erik, Novobátczy
Károly elnökségi tagok
Bóka László, Szabó Imre, Gömöri Pál, Geleji Sándor,
Erdey László, Törő Imre osztálytitkárok, Rényi Alfréd,
Csürös Zoltán osztálytitkár helyettesek,
Manninger Rezső, Maucha Rezső, Michailich Győző, Verő
József az Elnökség tiszteletli tagjai

Meghívottak

valamennyi napirendi ponthoz: Pais Dezső, Ortutay Gyula, Erdei Ferenc
Issekutz Béla akadémikusok, Verebely László lev. tag,
Bruckner Győző, Straub F. Brunó akadémikusok, Tótkés
Ottó, az MTA Elnökségi Titkárságának vezetője,
Antal Jánosné az Elnökségi Titkárság munkatársa.

5. napirendi
ponthoz:

Abrahám Á. Ambrus, Haranghy László, Dudich Endre,
Soó Rezső a Biológiai Csoport vezetőségének tagjai,
Barek Istvánné szaktitkár.

Kimentette magát: Schulek Elemér tiszteletbeli elnökségi tag,
Somos András osztálytitkár.

Külföldön tartózkodik: Egerváry Jenő akadémikus.

N a p i r e n d :

- 1./ Beszámoló a múltulás határozatainak végrehajtásáról és az
Akadémia munkájáról a múlt ülés óta eltelt időszakban.
Előadó: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.
- 2./ Beszámoló az 1956 évi könyv- és folyóiratkiadásról.
Előadó: Alexits György, a KFB titkára.
- 3./ Beszámoló a Nagygyűlés részletes programjáról.
Előadó: Fogarasi Béla alelnök.
- 4./ Javaslat a tudományos fokozatok rendszerének módosítására.
Előadó: Tolnai Gábor, a TMB titkára.
- 5./ Beszámoló a Biológiai Csoport munkájáról.
Előadó: Törő Imre csoporttitkár.
- 6./ Tájékoztató a Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjetunió
Tudományos Akadémiája között kötött tudományos egyezményről.
Előadó: Jánossy Lajos akadémiai titkár.
- 7./ Az 1957. június, szeptember és októberi elnökségi ülések munka-
tervének jóváhagyása.
Előadó: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.
- 8./ Tájékoztató az akadémiai kutatómunkákról.
Előadó: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.
- 9./ Egyebek.

Rusznayák István elnök üdvözli a megjelenteket, külön szeretettel üdvözli Lukács György akadémikust, aki hosszú idő után először vesz részt újra az Elnökség ülésén és az ülést megnyitja. A jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Manninger Rezső akadémikust, az Elnökség tiszteleti tagját és Törő Imre csoporttitkárt.

I.

Beszámoló a múlt ülés határozatainak végrehajtásáról és az Akadémia munkájáról a múlt ülés óta eltelt időszakban.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár bejelenti, hogy az elmúlt ülés határozatainak végrehajtásával kapcsolatban nehézség nem merült fel, valamennyi határozat végrehajtást nyert.

Főtitkár a következőkről tájékoztatja az Elnökség tagjait:

A./ A mai ülés napirendjéről lekerült a "Tájékoztató az elért tudományos eredmények gyakorlati felhasználásának helyzetéről" szülő anyag, mivel az nem készült el, viszont napirendre kerül "A Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjetunió Tudományos Akadémiája között kötött tudományos egyezményről szülő tájékoztató".

B./ A Szovjetunió Tudományos Akadémiájának delegációja 1/2 millió rubel értékű műszert hozott ajándékba a Magyar Tudományos Akadémiájának. A műszereket a következő intézetek között osztották fel: Közp. Kémiai Kutató Intézet, Közp. Fizikai Kutató Intézet, Műszaki Fizikai Kutató Intézet, Mezőgazdasági Kutató Intézet, Atommag Kutató Intézet, Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézet, Méréstechnikai és Műszerügyi Intézet, Műszaki Egyetem Szervetlen Kémiai Intézete. A műszereket valamennyi intézet azzal kapta meg, hogy azokat más intézetek rendelkezésére is bocsássák.

A Szovjetunió Tudományos Akadémiájának delegációja budapesti tartózkodása alatt számos intézetet és intézményt látogatott meg, baráti beszélgetést folytattak több tudóssal. Topesiev, az Akadémia főtitkára előadást is tartott a Magyar Tudományos Akadémián.

Ugyanebben az időben látogatta meg Akadémiánkat Mityin akadémikus is, aki mint a szovjet kulturális delegáció vezetője tartózkodott Magyarországon.

Öt napig Budapesten tartózkodott J. D. Bernal, a Royal Society tagja, az MTA tiszteleti tagja. Ezen idő alatt számos tudóssal folytatott megbeszélést, több intézetet látogatott meg és tárgyalt a Tud. Munkások Világszövetsége problémáiról a MTE Sz v

- C./ Főtitkár bejelenti, hogy a külföldi utazások megindultak.
- D./ Anyagi ügyekkel kapcsolatban Főtitkár tájékoztatja az Elnökség tagjait arról, hogy a költségvetési tárgyalások még nem zárultak le. A beruházási keret megállapítása azonban megtörtént. Az eredetileg kért 37. millió forintból 21.2 millió forintot kapott az Akadémia. Ezt az összeget azonban az Országos Tervhivatal bizonyos megkötéssel engedélyezte. A szabad rendelkezésre álló beruházási keret aránylag szűk és ezért az osztályok igényeit cca 40-50 %-ban lehet kielégíteni.
- E./ Varga Sándor, az MTA Kibernetikai Kutató Csoportjának igazgatója és Tarján Rezső h.igazgatója a Szovjetunióban jártak és az Akadémia különböző intézeteiben tárgyalásokat folytattak egy "Ural" rendszerű számológép beszerzése céljából. A tárgyalások arra vezettek, hogy nem célszerű egy "Ural" számológép beszerzése, hanem helyesebb egy új gép felépítése. Megállapodást kötöttek több akadémiai intézettel, amelynek értelmében egy modernebb elektronikus számológép teljes dokumentációját bocsátják a Kibernetikai Kutató Csoport rendelkezésére.
- F./ Főtitkár bejelenti, hogy Gillemot László, a Bpesti Műszaki Egyetem rektora arról értesítette az Akadémia Műszaki Tudományok Osztályát, hogy jelentékeny összeget bocsát az egyetemi keretből akadémiai kutatások rendelkezésére. Az Akadémia Műszaki Tudományok Osztálya, valamint az Elnökség ezen támogatást köszönettel veszi.

H a t á r o z a t :

Elnökség Erdőy-Gruz Tibor főtitkár beszámolóját tudomásul veszi és az MTA Kibernetikai Kutató Csoportja által kötött megállapodásokat jóváhagyja.

,---.---.---

II.

Beszámoló az 1956 évi könyv- és folyóiratkiadásról.

Alexits György, a KFB titkára Elnökség elé terjeszti a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság beszámolóját az Akadémia 1956 évi könyvkiadási tevékenységéről.

Felhívja az Elnökség figyelmét a külkereskedelmi miniszterrel kötött szóbeli megállapodásra, mely szerint az exporttevékenység-

günkből származó bevételből 25%-ot effektív valutában kellene megkapnunk, a telteljesített exportból pedig 50%-ot. Javasolja a külkereskedelmi miniszterrel a tárgyalások újrafelvételét, hogy a megállapodás realizálást nyerjen.

Lukács György elnökségi tag örömmel állapítja meg, hogy az 1956 évben több tudományos kutatást szolgáló mű jelent meg mint az előző években.

Mint elvi kérdést felveti a jelentésben szereplő Nagy Sándor: "A didaktika alapjai" c. könyv esetét. Mikor a könyv megjelent jött rá az Osztály, hogy a könyv dogmatikus. Az Akadémiának nem az a feladata, hogy pillanatnyi konjunkturát szolgáljon, hanem minden műnek, amit az Akadémia ad ki, annak valóban a tudományt kell szolgálnia. Erre az osztályok figyelmét fel kell hívni.

Fogarasi Béla alelnök bejelenti, hogy Nagy Sándor könyvével kapcsolatos eset nem nyert elegendő kivizsgálást. Az osztály a nélkül, hogy a könyvet elolvasta volna, elfogadta Szalai Sándor lev. tag előterjesztését, amely szerint a mű elejétől végig dogmatikus. A továbbiakban kifejti, hogy az előterjesztésben szereplő, a kiadott művek értékelésével kapcsolatos közvéleménykutatás jellegű információt nem tartja helyesnek. Meg kell teremteni azt a mód- szert, amellyel tudományos kiadványainkról értékelést tudunk adni.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár az Acták szerzői honoráriumának kérdésével kapcsolatban javasolja, hogy az Elnökség ne fogadja el a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság álláspontját. Elnökség hatalmazza fel az osztályokat arra, hogy amelyik jónak látja szüntesse meg az Actákban megjelent cikkek utáni honorárium fizetését, amelyik pedig jónak látja fizessen honoráriumot. A negtakarított összeg az Acták fejlesztésére szolgáljon.

Ligeti Lajos alelnök javasolja, hogy az Elnökség hívja fel az osztályok figyelmét arra, hogy évenként egyszer - lehetőleg a Nagygyűlés időpontjában - tekintse át kiadványaik eredményességét.

Alexits György, a KFB titkára javasolja, hogy az Elnökség ne az osztályoknak, hanem az osztályvezetőségeknek engedje át a honorárium fizetés döntésének jogát. Az egyes Acták szerkesztőségének javaslatára az osztályvezetőség döntsön.

H a t á r o z a t :

Elnökség a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság előterjesztett javaslatait a következő módosításokkal hagyja jóvá:

- 1./ Elnökség felkéri a Főtitkárt, hogy az exporttevékenységünkől származó devizaforintjuttatás kérdését mielőbb újra tárgyalja meg a külkereskedelmi miniszterrel.

Felelős: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.

- 2./ A II. Osztály vizsgálja meg újra Nagy Sándor: "A didaktika alapjai" c. mű kérdését és a vizsgálat eredményéről tegyen jelentést az Elnökségnek.

Felelős: Szabó Imre osztálytitkár.

Határidő: 1957.V.20.

- 3./ A beszámolóban az értékeléssel kapcsolatos részével Elnökség nem ért egyet, mivel az nem az Akadémia véleményét tartalmazza.

Elnökség úgy határoz, hogy minden osztály foglalkozzék a kiadványai értékelésével és a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság a szakemberek véleményét összesítve terjessze Elnökség elé.

Felelős: Alexits György, a KFB titkára.

- 4./ Az acták szerzői honoráriuma kérdésében minden osztály egyenként foglaljon állást.

Elnökség úgy határoz, hogy az osztályvezetőségek az acta szerkesztőségek meghallgatása után döntsenek arról, hogy fizessenek-e honoráriumot, vagy sem. A megtakarított összeg az illetékes osztály actáinak továbbfejlesztésére szolgáljon.

Felelős: Osztálytitkárok.

Beszámoló a Nagygyűlés részletes programjáról.

Fogarasi Béla alelnök, a Nagygyűlést Előkészítő Bizottság elnöke Elnökség elé terjeszti a Bizottság javaslatait a Nagygyűlés összes ülésein elhangzó előadások tematikájára. A Nagygyűlés időpontjául november első hetét javasolja.

Bóka László osztálytitkár bejelenti, hogy Sótér István levelező tag elvállalta az Arany János jubileumi előadás megtartását.

Verebély László lev.tag bejelenti, hogy a Budapesti Műszaki Egyetem f.é.október végén vagy november elején fogja ünnepelni fennállásának 175.évfordulóját.

Lukács György elnökségi tag igen hasznosnak tartaná, ha egy előadás hangzana el "A gazdasági fejlődés, technika és tudomány" tárgykörből.

H a t á r o z a t :

- 1./ Elnökség köszönetét fejezi ki a Nagygyűlést Előkészítő Bizottságnak eddig kifejtett munkájáért és a Nagygyűlés előkészítésére a továbbiakban Főtítkárt kéri fel.
- 2./ Elnökség az előterjesztett javaslatot a következő kiegészítésekkel hagyja jóvá:
 - a./ Az Arany János jubileumi előadás előadója Sótér István lev.tag legyen.
 - b./ Főtítkár Verebély László lev.taggal együtt koordinálja a Nagygyűlés és a Műszaki Egyetem Jubileumi Ünnepségeinek időpontját úgy, hogy a Nagygyűlés november 6-ig befejezését nyerjen.
 - c./ Főtítkár szólítsa fel az összes osztályokat, hogy május 25-ig készítsék el a Nagygyűlés ideje alatt tartandó tudományos előadásaik tematikáját, továbbá azt, hogy milyen kongresszusokat kívánnak ezen időpontban tartani.
 - d./ Az I. és II.Osztály dolgozza ki az összes ülésekre vonatkozó részletes tervet és május 25-ig mutassa az Elnökségnek.
 - e./ Elnökség meghatalmazza a Főtítkárt, hogy kérje fel J.D.Bernal professzort, egy előadás megtartására a Nagygyűlés keretében "A gazdasági fejlődés, technika és tudomány" tárgykörből.
 - f./ Elnökség az V.Osztály által rendezendő, Mikrobiológiai Kongresszus megtartását a Nagygyűlés keretében jóváhagyja.

Javaslat a tudományos fokozatok rendszerének módosítására.

Tolnai Gábor lev. tag, a TMB titkára Elnökség elé terjeszti a Tudományos Bizottság javaslatát a tudományos fokozatok rendszerének módosítására.

Gömöri Pál osztálytitkár bejelenti, hogy az előterjesztés 2. oldalának 2. pontjában szereplő javaslatot az V. Osztály nem tette meg.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár felveti

- a./ az aspiránsképzés centralizálásának és decentralizálásának kérdését.
- b./ Javasolja, hogy a kandidátusok 10 évi díjazást kapjanak és 10 év után amennyiben tudományos munkásságot nem fejtenek ki, a kandidátusi illetmény automatikusan szűnjék meg.
- c./ Az előterjesztés 4. oldalán szó van az "Üsztöndíjtanácsról" Fel hívja a figyelmet arra, hogy az Akadémia az Üsztöndíjtanácsban kellő súllyal képviselve legyen, nemcsak 1-2 személlyel, mert az Akadémiának a szempontjait az Üsztöndíjtanácsban feltétlenül érvényesíteni kell.

Rusznay István elnök javasolja alatin elnevezések felülvizsgálata Például helytelen a "scientiarum rerum rusticarum" elnevezés. A tudományok doktorainál javasolja a D.S. rövidítés bevezetését, például D.S.ling.

Verebély László levelező tag nem ért egyet azzal, hogy a javaslat nem tesz különbséget doktor és doktor között. Amennyiben a javasolt jelölés megmarad nincs különbség például egy tudományok doktora és egy műszaki egyetemi doktor között. Ezért javasolja az akadémiai fokozatok ~~között~~ elnevezésénél és a rövidítésekénél is az "akadémiai doktor" elnevezést bevezetni.

Lukács György akadémikus felveti, hogy a pszichológiát nem lehet sem a pedagógiai, sem a filozófiai tudományokhoz sorolni, hanem mint önálló tudományágat kell a nomenklaturába felvenni.

Geleji Sándor osztálytitkár javasolja, hogy a kandidátusi illetmény folyósításánál csak azoknál vezessék be a 10 évi időtartamot, akik disszertáció megvédése alapján nyerték el a kandidátusi fokozatot akik egész életük tudományos munkássága alapján nyerték el, azoknál nem.

Rényi Alfréd akadémikus szükségesnek tartja a kandidátusi fokozat fenntartását, mert e nélkül az Akadémia befolyása és kapcsolata a fiatal tudományos kutatókkal gyengülne.

A jövőre nézve helyesli, hogy az egyetemi doktorátus általában a kandidatura előfeltétele legyen.

Nem ért egyet a kandidátusi illetmény automatikus megszüntetésével, mert ezzel forsziroznák a tudományok doktora fokozat elnyerését. Tíz év után indokolt esetben a kandidátusi illetmény folyósítása meghosszabbítható legyen, például ha az illető értékes tudományos munkásságot fejt ki.

Gömöri Pál osztálytitkár javasolja, hogy a kandidátusi illetmény folyósításánál legyen egy korhatár is megjelölve.

Pais Dezső akadémikus: Véleménye szerint a tudományos fokozatok rendszerének kérdésével kapcsolatban az idő még nem érett meg az Akadémia végleges állásfoglalására, mert az egyetemek még nem döntöttek ebben a kérdésben.

Pais akadémikus ismételten felveti a kandidátusi elnevezés megváltoztatását,

Verebély László levelező tag: A javaslat nincs kellőképpen előkészítve, mert az egyetemekkel nem tárgyalták meg. Helyteleníti, hogy a műszaki doktor az egyetemi műszaki doktori fokozat elnyerése után tegye le a kandidátusi vizsgát.

Erdőy-Gruz Tibor főtitkár: Az akadémiai és az egyetemi tudományos fokozati rendszer teljesen független legyen egymástól. Általában a fiatalok életében első legyen az egyetemi doktori fokozat elnyerése és erre épüljön fel a kandidátusi fokozat, amivel már díjazás és tudományos kötelezettség is jár. A műszaki doktorátus magas színvonalu, de a kandidatura ennél még magasabb színvonalu lehet és kell, hogy legyen.

Javasolja, hogy általánosságban a kandidaturához az egyetemi doktori fokozat megszerzése szükséges legyen, de egyes ~~esetben~~ indokolt esetben kivételt is lehessen tenni.

Hevesi Gyula akadémiai titkár felveti, hogy lehetővé kellene tenni a műszaki doktorátust elnyeréskor, hogy a Tudományos Minősítő Bizottságnál újabb disszertáció megvédése nélkül nyerhessék el a kandidátusi fokozatot.

Tolnai Gábor lev. tag, a TMB titkára a latin elnevezések rövidítését illetőleg helyesli Rusznyák István elnök javaslatát, kiegészítve az akadémiai jelzővel. A latin elnevezéseket javasolja

átvizsgálni és a nomenklaturát kiegészíteni, mert a pszichológián kívül több tudományág is kimaradt.

Javasolja a kandidátusi elnevezés meghagyását.

Nem helyesli paragrafusszerűen kimondani, hogy a kandidátusi fokozat elnyerésének előfeltétele az egyetemi doktorátusi fokozat.

H a t á r o z a t :

Elnökség a Tudományos Minősítő Bizottság javaslatát a tudományos fokozatok rendszerének módosítására a következő módosításokkal hagyja jóvá:

1./ Az akadémiai és az egyetemi minősítések teljesen függetlenek legyenek egymástól.

2./ A javaslat mellékletében szereplő nomenklatura kiegészítendő.

3./ A latin elnevezéseket felül kell vizsgálni.

4./ A latin rövidítés a doktoroknál a következő legyen:

D.S.ac. és a tudományág rövidítése.

5./ A kandidátusi és a doktori fokozat illetményel járjon, azonban a kandidátusi illetmény 10 évre szóljon és 10 év után indokolt esetben meghosszabbítható legyen, kivéve azon eseteket, ha a kandidátus a 60 éves korhatárt elérte, vagy ha egyetemi tanári kinevezést nyert.

6./ Paragrafusszerűen nem mondható ki, hogy a tudományok kandidátusa fokozat elnyeréséhez szükséges az egyetemi doktori fokozat megszerzése.

Beszámoló a Biológiai Csoport munkájáról.

Törő Imre akadémikus, a Biológiai Csoport titkára Elnökség elé terjeszti a Biológiai Csoport munkájáról szóló beszámolót. Bejelenti, hogy a jelentésben sugárbiológiáról nincs szó, mert csak az utóbbi időben szerveztek egy bizottságot, amely össze fogja majd a sugárbiológiai kutatásokat.

Jánossy Lajos akadémiai titkár felhívja az Elnökség figyelmét arra, hogy a beszámoló több olyan javaslatot tartalmaz, amelyek költségkihtással járnak.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár javasolja, hogy a Biológiai Csoport egyelőre maradjon meg csoportnak, azonban közvetlenül tegyen javaslatot az Elnökségnek biológus tagra, viszont a megválasztott tag nem lehet csak a csoport tagja, hanem a IV. vagy az V. Osztályhoz kell tartozni.

Rusznayk István elnök: A csoport tagjai részéről sok panasz hangzott el arra vonatkozólag, hogy a csoport megalakulása óta nem hozta meg a várt eredményt. Hiányolja, hogy a jelentés erre nem tér ki.

Lukács György elnökségi tag: A jelentés rámutat arra, hogy fejlődőben van egy alaptudomány kifejlődése. Az Akadémia Elnökségnek ezen alaptudomány fejlődését mindenben támogatnia kell.

A biológiai tudományok helye Magyarországon nincs biztosítva, sem az Akadémián, sem az Akadémián kívül. Ezért az Akadémiának biztosítani kell, hogy ez a tudományág az Akadémián megfelelően képviselve legyen, fiatal erőkkel meg kell erősítenünk. Perspektívában biztosítani kell a lehetőséget, hogy egy biológiai osztály kifejlődjék, és megfelelő színvonalu biológus az Akadémia levelező tagja lehessen.

A javaslatok 13./pontját javasolja Lukács akadémikus kettéválasztani; külön szerepeljen a felszerelés, műszer fejlesztés és külön nagyobb súllyal a káderfejlesztés.

Haranghy László lev. tag rámutat a gerontológiai tudomány helyzetére. A gerontológiai tudomány mint új tudományszak kibontakozóban van. A Biológiai Csoport megteremtette ezen tudományág alapját, de a továbbfejlesztése a jelen körülmények között nem lehetséges.

Fogarasi Béla alelnök javasolja, hogy a Biológiai Csoport dolgozzon ki egy programot határidőkkel, az Akadémián egy Biológiai Osztály megalakulásának előkészítésére. A javaslatot terjessze Elnökség elé.

Dudich Endre lev. tag felhívja az Elnökség figyelmét azon körülményre, hogy ha a Biológiai Csoport a jövőben csoport marad, vagy akár bizonyos idő után osztállyá alakul, feltétlenül szükséges, hogy a csoport a független tagválasztást elérje, különben a Csoport ki fog halni.

Straub F. Brunó akadémikus rámutat arra, hogy a biológiai tudományokat Magyarországon csak az Akadémia támogatja és ezért az Akadémiának kell azt nagyobb erkölcsi megbecsülésben részesíteni. Külön hangsúlyozza a radiobiológia fontosságát.

Mikor a Biológiai Csoport megalakult, a biológusok remélték, hogy létesül majd egy biológiai intézet is, azonban ez nem valósult meg. A fejlesztési tervben javasolja ezt is bevenni.

Geleji Sándor osztálytitkár kiemeli, hogy a biológia alaptudomány és ezért a csoport osztállyá alakulását joggal kéri.

Soó Rezső akadémikus kéri, hogy az Elnökség biztosítson ~~egy~~ a következő tagválasztáson egy bizonyos kontingenst a Biológiai Csoport részére.

Hányolja, hogy a Biológiai Csoport magyar nyelvű publikációi részére nincs megfelelő keret biztosítva.

Felhívja a figyelmet

- a./ azon körülményre, hogy le kellett állítani a biológus szakképzést, mert a biológusok elhelyezésére nem volt lehetőség.
- b./ A Művelődésügyi Minisztérium a biológiai órák számát csökkenteni kívánja.

H a t á r o z a t :

- 1./ Elnökség tudománypolitikai szempontból fontos feladatának tartja a biológiai tudományok fejlesztését és ezért a jövőben sokkal nagyobb támogatásban kívánja részesíteni mint eddig. Ez vonatkozik a tagválasztásokra és a Csoport költségvetésére.
- 2./ Elnökség felszólítja a Biológiai Csoportot, hogy készítsen egy előterjesztést, amelyben kérje, hogy a Művelődésügyi Minisztérium biztosítsa a biológiai tudományok számára a jelentőségének megfelelő helyet - úgy-az-egyetemen; mint az oktatásban

Elnökség az előterjesztés alapján a Művelődésügyi Minisztériumnál a Csoport kérelmét támogatni fogja.

~~22:~~

Felelős: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.

3./ Elnökség a Biológiai Csoport jelentését elfogadja és javaslatait a következő módosításokkal hagyja jóvá:
Javaslat 1./pontja:

Maradjon meg a Biológiai Csoport, amely dolgozzon ki egy programot határidőkkel ellátva az Akadémián perspektívában egy Biológiai Osztály létesítésére és a kidolgozott javaslatot terjessze Elnökség elé.
A Biológiai Csoport addig is problémáit hozza közvetlenül az Elnökség elé.

Javaslat 2./ és 3./ pontját Elnökség jóváhagyja.

Javaslat 4./ pontjával kapcsolatban Elnökség helyesli, hogy a Csoport foglalkozik a Duna és Tisza kutató állomások kérdésével és amennyiben az Elnökségnek módjában lesz, ebben a munkában a Csoportot támogatni fogja.

Javaslat 5./pontja.

Elnökség felszólítja a Biológiai Csoportot, hogy a Kísérleti Állattenyésztő Telep létesítésére mielőbb terjesszen ismét részletes javaslatot Elnökség elé.

Javaslat 6./ pontját Elnökség jóváhagyja.

Javaslat 7.pontja.

A káderhelyzet megjavítása céljából Elnökség úgy határoz, hogy a Biológiai Csoport terjessze személyi javaslatait a tagválasztással kapcsolatban közvetlenül az Elnökség elé. Megfelelő tudományos színvonal esetén Elnökség a Biológiai Csoport jelölését prioritásban részesíti és a legközelebbi közgyűlésen előterjeszti. A megválasztott tag egyelőre Iv. vagy az V.osztály tagja lesz.

Javaslat 8.pontja:

A tihanyi symposiumok megrendezésére terjesszen a Biológiai Csoport részletes javaslatot Elnökség elé. Az előterjesztés tartalmazza az anyagi feltételeket

Javaslat 9./pontját Elnökség jóváhagyja.

Javaslat 10. pontja :

Elnökség az 1957 évi utazási devizakeretet felosztott A Biológiai Csoport is megkapta a saját keretét és ez az összeget a Csoport kizárólag a biológiai tudományok fejlesztésének céljára használja fel.

Javaslat 11. pontját Elnökség jóváhagyja.

Javaslat 12. pontja:

Elnökség felszólítja a Biológiai Csoportot, hogy az Állattani és Botanikai Közlemények ivszámának fel-emelését tárgyalják meg a KFB-vel és a Könyv- és Folyiratkiadó Bizottság terjessze Elnökség elé.

Javaslat 13./pontját Elnökség jóváhagyja.

Javaslat 14./pontja:

A Magyar Tudományos Akadémia most kapott egy második elektronmikroszkópot és úgy határozott, hogy az egyik a műszaki kutatást, a másik a biológiai kutatásokat szolgálja.

Felelős: Törő Imre csoporttitkár.

.....

VI.

Tájékoztató a Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjetunió Tudományos Akadémiája között kötött tudományos egyezményről.

Jánossy Lajos akadémiai titkár Elnökség elé terjeszti a Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjetunió Tudományos Akadémiája között kötött tudományos együttműködésről szóló 1957 évi egyezményt.

H a t á r o z a t :

- 1./ Elnökség a f.é.április 20-án aláírt, a Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjetunió Tudományos Akadémiája között kötött 1957 évi tudományos együttműködési egyezmény jóváhagyja azszal, hogy erről a Szovjetunió Tudományos Akadémiája Elnökségét értesitse.
- 2./ Az Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége őszinte köszönetét to,mácsolja a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának.

Elnökségének azért a támogatásért, amelynek az
egyezményben megnyilvánul.

Elnökség külön köszönetét fejezi ki az Akadémiának
küldött nagy értékű és számunkra igen fontos tudományos
műszerajándékért.

Felelős: Rusznyák István elnök.

.....

VII.

Az 1957. június, szeptember és októberi elnökségi ülések
munkaterve.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár elnökség elé terjeszti az 1957. június,
szeptember és október havi elnökségi ülések munkatervét.

Javasolja, hogy az előrehaladott időre való tekintettel a mai
ülés napirendjéről kerüljön le a "Tájékoztató az akadémiai
kutatómunkákról" és ez az anyag valamint a mai ülésre el nem
készült "Tájékoztató az elért tudományos eredmények gyakorlati
felhasználásának helyzetéről" szülő anyag a júniusi ülés napirend-
jén szerepeljen.

H a t á r o z a t :

Elnökség az előterjesztett 1957. június, szeptember és
október havi üléseinek munkatervét azzal a módosítás-
sal hagyja jóvá, hogy a júniusi ülés napirendje
kiegészítendő a következőkkel:

- a./ Tájékoztató az akadémiai kutatómunkákról.
- b./ Tájékoztató az elért tudományos eredmények
gyakorlati felhasználásának helyzetéről.

Felelős: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.

.....

VIII.

Magyar Tudományos Akadémia Mezőgazdasági Üzemtudományi Csoportjának névvaltoztatása.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár bejelenti, hogy az Agrártudományok Osztálya azzal a javaslattal fordult az Elnökséghez, hogy a Mezőgazdasági Üzemtudományi Csoportot, amely bizonyos átszervezés következtében létszámailag is megerősödött "Mezőgazdasági Üzemtani Intézet"-té alakítsa át a nélkül, hogy ez bármiféle anyagterhekkel járnak

Fogarasi Béla alelnök javasolja, amennyiben az Akadémiának új intézete létesül, az Elnökség bizonyos idő után hallgassa meg az intézetnek jelentését annak munkájáról.

H a t á r o z a t :

Elnökség a Mezőgazdasági Üzemtudományi Csoportnak "MEZŐGAZDASÁGI ÜZEMTANI INTÉZET"-té való átalakítását jóváhagyja.

Felelős: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.

.....

Az Akadémiai Könyvtár tartalékpéldány kárdézéknek számának kérdése.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár felveti az Akadémiai Könyvtár tartalékpéldányai számának kérdését. A Könyvtárnak egyes kiadványokból ~~nagyobb~~ többet, más kiadványokból kevesebbet kellene tartalékolnia.

A felesleges tartalékpéldányok kiküszöbölése céljából Főtitkár kér az Elnökséget, ~~hogy~~ hatalmazza fel a Könyvtár igazgatóját arra, hogy készítsen egy javaslatot a szükséges tartalékpéldányokról és a javaslatot Elnökség vitassa meg. száma, XX

Határozat:

Elnökség felkéri a Főtitkárt, ~~hogy~~ szólítsa fel az Akadémiai Könyvtár igazgatóját, hogy a szükséges tartalékpéldányok számára ~~szükséges~~ készítsen előterjesztést az Elnökség elé.

Felelős: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.

Az 1957 évi kiküldetési devizakeret kérdése.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár bejelenti, hogy a Pénzügyminisztérium a Magyar Tudományos Akadémia devizaigényét a népi demokratikus országok terén elfogadta, a tőkés országok terén pedig az igény 50 %-át. Az engedélyezett keret szétosztására a következő javaslatot terjeszti Elnökség elé.

	Demokratikus országokba Devizaforint	Tőkés országokba Devizaforint	Összesen: Devizaforint
I. Osztály	15.000.-	8.000.-	23.000.-
II. Osztály	28.000.-	10.000.-	38.000.-
III. "	40.000.-	14.000.-	54.000.-
IV. "	15.000.-	7.000.-	22.000.-
V. "	34.000.-	10.000.-	44.000.-
VI. "	70.000.-	18.000.-	88.000.-
VII. "	40.000.-	14.000.-	54.000.-
Biológiai Csoport	15.000.-	9.000.-	24.000.-

Főtitkár tájékoztatja az Elnökséget arról, hogy a már eddig jóváhagyott devizakeret kb. annyi, mint az 1956 évre engedélyezett keret volt. Amennyiben a vitás keretet a Pénzügyminisztérium egy későbbi időpontban engedélyezné, az előtérülően az osztályok között felosztásra kerül.

H a t á r o z a t :

- 1./ Elnökség a Pénzügyminisztérium által engedélyezett devizakeret felosztására vonatkozó, Főtitkár által előterjesztett javaslatot jóváhagyja azzal, hogy azt az egyes osztályokkal írásban közölje.
- 2./ Elnökség felkéri a Főtitkárt, hogy szólítsa fel az Osztályokat, hogy a tőkés országok részére engedélyezett devizakeret ismeretében tegyék meg újra javaslataikat az Akadémia Nemzetközi Kapcsolatok Osztályához az 1957 évi kiutazásokra.

Felelős: Erdey-Gruz Tibor főtitkár.

Résztvétel a Nemzetközi Tudománytörténeti és Tudományfilozófiai Unióban.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár tájékoztatja az Elnökséget a Tudománytörténeti és Tudományfilozófiai Unió céljáról és feladatairól. Az Unió székhelye: Brüsszel. Az Unió két szakosztállyal működik: Tudománytörténeti és Tudományfilozófiai Szakosztállyal. A Nemzetközi Tudománytörténeti és Tudományfilozófiai Unió tagja a Tudományos Uniók Nemzetközi Tanácsának. Az Unió tagjai: Szovjetunió, Belgium, Kanada, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Japán, Luxemburg, Hollandia, Portugália, Svédország, Svájc, Csehszlovákia, USA, Kína, Finnország, Görögország, Lengyelország, Német Demokratikus Köztársaság, Jugoszlávia. Az Unió főtitkárát R. Taton, elnöke: L. de Broglie, elnökhelyettesei: W.H. Schopfer és H. Dingle.

Főtitkár javasolja, hogy az Elnökség forduljon a Külügyminisztériumhoz azzal, hogy tegye meg a szükséges lépéseket az Unió tagságunk visszaszerzése ügyében és egyben fizesse be a tagdíjat is. Az Unióba az alapszabályok értelmében belépni nem lehet, csak a szakosztályokba. A szakosztályokba pedig egyének nem léphetnek be, csak bizottságok. A tagsági díj összegétől függően javasolja, hogy mindkét szakosztályban vállaljunk tagságot. A két szakosztálynak megfelelően két bizottságot javasol életre hívni; a Tudománytörténeti Nemzeti Bizottságot és a Tudomány-Filozófiai/Bizottságot. A két bizottság összevontan alkossa az akadémiai bizottságot, amely közvetlenül az Elnökség mellett működjön és fogja össze a különböző területeken folyó hazai tudománytörténeti munkálatokat is.

A két bizottság adminisztratív teendőit az Akadémia Történet-Tudományi Intézete és a Filozófiai Intézet lássa el. A Tudománytörténeti Bizottság elnökéül Molnár Erik akadémikust, a Tudományfilozófiai Bizottság elnökéül Fogarasi Béla akadémikust javasolja.

H a t á r o z a t :

- 1./ Elnökség a Nemzetközi Tudománytörténeti és Tudományfilozófiai Unióba való résztvételre vonatkozó javaslatot az előterjesztés értelmében elfogadja.
- 2./ Elnökség felkéri Molnár Erik és Fogarasi Béla akadémikusokat, hogy a legközelebbi elnökségi ülésükön tájékoztassák be javaslatukat a

Tudománytörténeti Nemzeti Bizottság és a
Tudományfilozófiai Nemzeti Bizottság tagjaira.

Felelős: Fogarasi Béla alelnök és
Molnár Erik elnökségi tag

A Külügyminisztériumnak küldendő előterjesztés
elkészítéséért felelős: Jánossy Lajos akadémiai
titkár.

.....

Üdülési díjak mérséklése sokgyermekes akadémiai tagok részére.

Erdey-Gruz Tibor főtitkár bejelenti, hogy Gegesi Kiss Fál
akadémikus és Bognár Géza akadémiai titkár azzal a megkeresés-
sel fordult az Akadémia Elnökségéhez, hogy a sokgyermekes
akadémiai tagok részére az üdülési költséget mérsékeljék...
Tájékoztatja az Elnökséget arról, hogy a Minisztertanács hatá-
rozata értelmében az 1957 évre megállapított üdülési díjakon
változtatni nem lehet.

H a t á r o z a t :

Elnökség felhívja Major Máté akadémiai titkár
figyelmét arra, hogy a Szocialis Bizottság
indokolt esetben és amennyiben arra lehetőség van,
biztosítson segílyt üdülési célra a többgyermekes
akadémiai tagoknak.

Felelős: Major Máté akadémiai titkár.

.....

K.m.f.

Törő Imre
a Biológiai Csoport titkára

Manninger Rezső
az Elnökség tiszteletbeli tagja